

Dienst Paardenvoeding
Vakgroep Morfologie, Beeldvorming, Orthopedie, Revalidatie en Voeding

ALGEMENE RICHTLIJNEN PAARDENVOEDING

Algemene richtlijnen i.v.m. **paardenvoeding**

- Elk paard heeft een minimale opname van 1% van het lichaamsgewicht aan droge stof ruwvoeder nodig. Dit betekent dat een paard van 500 kg minimaal 5 kg ruwvoeder in droge stof moet opnemen. Echter, niet elk ruwvoeder heeft hetzelfde gehalte aan droge stof.
- Hooi bevat minder vocht dan voordroog. Een paard van 500 kg zou dan ruwweg minimaal 6 kg hooi nodig hebben, maar tot 10 kg voordroog!
- Een paard kan tot zeker 2% van het lichaamsgewicht aan droge stof opnemen.
- Ruwvoeder is de belangrijkste bron van energie voor paarden. Een vitamine-/mineralensupplement én een liksteen zijn echter steeds nodig.
- Probeer de opname van ruwvoeder steeds te vertragen zodanig dat de kauwtijd verlengt. Een paard is immers gebouwd om tot 20 uur (!) per dag te grazen. Meer kauwen zorgt voor bezigheid, toename speekselproductie, betere tandafslijting en is algemeen positief voor de maag-darmgezondheid van uw paard.
- Om de ruwvoederopname te vertragen maakt u best gebruik van een slow feeder of twee hooinetten die u over elkaar trekt om op die manier de mazengrootte nog extra te verkleinen (een maasgrootte van 30 mm is ideaal).
- Controleer regelmatig hoeveel uw paard aan ruwvoeder opneemt. U kan hiervoor een hangweegschaal / trekveer gebruiken.

Algemene richtlijnen i.v.m. **sportpaardenvoeding**

- Opvolging van de lichaamsconditiescore en spiermassa zijn belangrijk om zowel het rantsoen als de training te evalueren.
- Een goed rantsoen vervangt niet de nood aan een correct trainingsmanagement.
- De meeste sportpaarden kunnen voldoende energie halen uit enkel ruwvoeder, op voorwaarde dat deze van goede kwaliteit is.
- Veel krachtvoeder geven werkt doorgaans contraproductief.
- Energierijke alternatieven voor de klassieke krachtvoerders zijn de ‘nieuwe-generatie’ krachtvoerders, rijk aan vezels (ruwe celstof) en arm aan suikers en zetmeel, het gebruik van maïsolie (opgelet: hierbij verhoogt de behoefte aan vitamine E) en luzerne (aan aangepaste hoeveelheden).
- Probeer het natuurlijke voederpatroon van een paard zoveel mogelijk na te bootsen, d.w.z. het aantal maaltijden zoveel mogelijk te spreiden, niet enkel van het krachtvoeder maar ook van het ruwvoeder. Geef bij voorkeur eerst ruwvoeder zodat de maag reeds gevuld is en pas daarna het krachtvoeder.

Algemene richtlijnen i.v.m. **fokmerrievoeding**

- Weidegang op een weide van goede kwaliteit is steeds te verkiezen boven hooi / voordroog.
- Hoe beter de kwaliteit van het ruwvoeder, hoe minder krachtvoeder er nodig is. Minder krachtvoeder geven betekent ook een reductie van het risico op zetmeel- en suikergereleerde problemen zoals koliek en hoofbevangenheid. Een minimum aan vitamine-/mineralensupplement blijft wel nodig.
- Wijzigingen in het rantsoen en het management dienen steeds geleidelijk ingevoerd te worden.
- Krachtvoeder wordt bij voorkeur over 3 (of meer) maaltijden per dag gespreid.
Bij dracht
- Een goede conditie tijdens de dracht is zeer belangrijk, waarbij de merrie *minimaal* een score 5 heeft en *maximaal* een score van 6 op 9.
- Reeds vanaf 5 maanden dracht kan een stijging aan voedingsbehoeften optreden.
- Goede kwaliteit ruwvoeder is essentieel, aangevuld met een goed vitamine-/mineralensupplement.
- Een aanvullend krachtvoeder is in de late dracht doorgaans nodig.
- In de late dracht dient ruwvoeder onbeperkt aanwezig te zijn.

Bij lactatie

- Er is een verhoogde energiebehoefte om de melkproductie te ondersteunen.
- Bij onvoldoende energie zal de merrie haar eigen reserves aanspreken om de melkproductie op peil te houden (en dus snel aan gewicht en conditie verliezen).
- Een verhoging van het krachtvoeder is vaak noodzakelijk, echter dient deze geleidelijk opgebouwd te worden (plotse verhogingen kunnen leiden tot koliek).
- Er kunnen grote verschillen zijn tussen fokmerries en hun mate van melkgift en dus energiebehoefte. Een voederrantsoen dient dan ook per merrie aangepast te zijn.
- Ook tijdens de lactatie dient ruwvoeder onbeperkt beschikbaar te zijn.
- Naast energie is ook de eiwitbehoefte zeer belangrijk. Hierbij is de opname van voldoende lysine (een aminozuur) essentieel. Een krachtvoeder dient dan ook voldoende hoog te zijn in eiwitten én specifiek in lysine.

Algemene richtlijnen i.v.m. voeding van **veulens** en **opgroeiende** paarden

- Tijdens de eerste 2 jaar is een goede ondersteuning van de skeletgroei nodig om gerelateerde problemen te vermijden.
- Niet enkel de hoeveelheid mineralen is belangrijk maar ook de juiste onderlinge verhouding.
- Een te snelle groei kan leiden tot skeletproblemen. Een trage groei is veiliger en heeft geen invloed op het eindgewicht / de grootte.

Geboorte tot 3 maand

- De belangrijkste voedingsbron is merriemelk. Een goede voeding van de merrie zorgt voor een goede opfok van het veulen.
- De opname van colostrum in de eerste uren na de geboorte is essentieel voor een goede immuniteit.

4 tot 6 maand en na het spenen

- Introductie van voedermiddelen die het veulen na het spenen zal moeten opnemen dient nu te gebeuren. Niet enkel omdat het veulen dit moet leren, maar tevens ook om het maagdstelsel reeds te laten wennen aan de nieuwe voeders.
- Een vertraging van de groei tijdens deze stressperiode dient zoveel mogelijk vermeden te worden, ten einde compensatoire groei op latere leeftijd te vermijden. Deze laatste houdt immers een verhoogd risico op skeletproblemen in.

Jaarling

- Een goede kwaliteit ruwvoeder blijft de basis van een goed rantsoen. Een veulenbrok kan aangewezen zijn om de eiwitopname te verbeteren. Een vitamine-/mineralensupplement kan ook aangewezen zijn afhankelijk van het gebruikte krachtvoeder.